

Eén op vijf raadsleden geeft vergoeding niet op

Van onze redacteur

DEN HAAG – Een op de vijf raadsleden met een uitkering geeft niet of niet correct de ontvangen politieke vergoedingen op bij het UWV. De uitkeringsinstelling heeft daarom ruim € 300.000 te veel uitbetaald.

Dat blijkt uit een onderzoek van het UWV, dat minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid donderdagmiddag naar de Tweede Kamer stuurde. Samen met collega-minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken noemt hij de onderzoeksresultaten 'zorgwekkend'. 'Raadsleden moeten zich ervan bewust dienen te zijn, dat ze door hun functie een voorbeeldfunctie hebben,' zo schrijft hij in een brief naar de Kamer.

Het UWV deed onderzoek onder 10.047 raadsleden. In totaal bleken 195 van de in totaal 1012 raadsleden met een uitkering hun vergoedingen niet door te hebben gegeven. Raadsleden krijgen een vergoeding als compensatie voor mogelijke inkomensderving en daarnaast een vergoeding voor gemaakte onkosten. In de meeste gevallen waren die compensaties zo laag dat ze niet van invloed waren op de hoogte van de uitkering. Alleen wanneer een vergoeding van meer dan € 600 niet wordt opgegeven volgt een sanctie of een aangifte bij de officier van justitie. Zo kregen 85 raadsleden een boete en is tegen negen van hen proces-verbaal opgemaakt. De rest ontving een waarschuwing. De drie ton teveel betaalde uitkering is inmiddels teruggevorderd door het UWV. Samen met het UWV en de VNG werkt het ministerie van SZW aan een voorlichtingsfolder om raadsleden aan de regels te helpen herinneren, waaraan ze zich moeten houden.

Lees meer: www.minszw.nl

STAATSCOURANT

SINDS 1814

Redactie

Wvd. hoofdredacteur: drs. W.M.C. de Jong
Eindredacteur: P.C.M. Brouwers

Openbaar bestuur, sociaal, thema: J. Cohen MA, drs. H. Hauser, drs. P. Verbeek, J.J.F.M. Zonneveld.
Ruimte, financiën, economie: drs. M.R. van den Toorn (coördinator), drs. C.H. van Rossum, drs. R.J. Sandee.

Officiële Publicaties: F. de Kroon (coördinator), J. Schoot **Opmaak- en beeldredactie:** A. van der Velde (coördinator), K. Bosch, A.J. Frietman, Th.J.G. Kamps, J.M. Koorevaar.

Vaste medewerkers: mr. A.E. van Almelo, mr. O.W. Brouwer, drs. W.F.L. Buschgens (Brussel), J. van Buuren, dr. R.F.W. Diekstra, prof. mr. J.F.M. Giele, mr. K. de Greef, mr. F.A. Peppelenbosch, drs. E. Sanders.

Nieuwsdiensten: ANP, Fiscanet en Cerberus
Redactiesecretariaat: C.L. van der Meulen

Redactieadres: Redactie Staatscourant
Postbus 20020, 2500 EA Den Haag
Bezoekadres: Prinses Margrietplantsoen 88, 2595 BR Den Haag
telefoon: 070-378 96 39; fax: 070-385 55 05
e-mail: staatscourant@sdu.nl
internet: www.staatscourant.nl

Advertentieafdeling: P.G.J.M. Driessen
Een brochure met tarieven en voorwaarden van advertenties wordt op aanvraag toegezonden. Kopij voor advertenties richten aan: Advertentieafdeling Staatscourant, Postbus 20020, 2500 EA Den Haag
telefoon 070-378 95 46; fax 070-385 27 89
e-mail: adv.staatscourant@sdu.nl

Op alle opdrachten tot plaatsing van advertenties in de Staatscourant zijn de Advertentievoorwaarden Staatscourant van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer Hr. 27124000. Eventuele Algemene Voorwaarden van de opdrachtgever worden niet aanvaard.

Abonnementen: De Staatscourant verschijnt op werkdagen en is onderdeel van het pakket Sdu Wet & Recht. De prijs van een jaarabonnement is € 356; halfjaarabonnement € 186; kwartaalabonnement € 90; proefabonnement van 1 maand € 15,50. De prijs van een los nummer is € 4,05. Deze prijzen zijn exclusief BTW en inclusief verzend- en administratiekosten.

Sdu Klantenservice: Abonnementenadministratie, verkoop losse publicaties, klachten over verzending en facturering: Postbus 20014, 2500 EA Den Haag; telefoon 070-378 98 80; fax: 070-378 97 83; e-mail: sdu@sdu.nl

Uitgever: drs. M.R. Bom (070-378 98 77)

De Staatscourant is een uitgave van Sdu Uitgevers bv, Den Haag.

Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van (de inhoud van) deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers bv c.q. de betreffende auteur. De publicatierchten van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie zijn geregeld met Beeldrecht te Amstelveen.

ISSN 1566-7235

Het financiële systeem is niet gebaat bij fusies

Van onze redacteur

Hoe veilig zijn onze banken? Hoe stabiel is ons financiële systeem? De huidige kredietcrisis heeft het vertrouwen in de financiële instellingen onder druk gezet. Het zou helpen als toezichthouders meer zicht hadden op de risico's. Econoom Jan Frederik Slijkerman onderzocht hoe groot de kans is dat financiële instellingen gelijktijdig verlies lijden. 'Het financiële systeem is niet gebaat bij fusies.'

Econoom Jan Frederik Slijkerman werkte bij het ministerie van Financiën toen op 11 september 2001 twee vliegtuigen zich in het World Trade Center boorden. Die gebeurtenis had enorme effecten op de beurzen. 'Zowel Amerikaanse aandelen, internationale aandelen, grondstoffen als vastgoed leden verliezen', zegt Slijkerman. Dus wilde het ministerie van Financiën weten wat dit betekende voor Nederlandse banken en verzekeraars, want die belegden immers in dit soort producten. Dat was de directe aanleiding voor Slijkermans proefschrift *Financial Stability in the EU*, waarop hij onlangs promoveerde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Je zou niet moeten willen dat banken binnen een land nog verder fuseren

De nu bij Aegon werkzame econoom schreef zijn proefschrift voor het ontstaan van de huidige kredietcrisis. Die begon toen een groep weinig kredietwaardige Amerikanen de hypotheek niet meer kon betalen. Grote groepen Amerikanen waren eerder door de lage rente en huizenprijzen verlost een zogenaamde sub-primehypotheek af te sluiten, een hypotheeklening met veel risico. Toen de rente steeg en de huizenprijzen daalden, kwam die groep in de problemen. Banken hadden de sub-primehypotheekleningen in bundels gebundeld en die in pakketten doorverkocht aan andere partijen. Zodoende werd het sub-primerisico onder heel veel beleggers verspreid en sloeg de crisis over naar andere markten. De laatste crisis onderschrijft een van de conclusies in Slijkermans proefschrift: doordat financiële risico's steeds meer worden doorverkocht, groeit wereldwijd de onderlinge afhankelijkheid. Steeds meer financiële instellingen hebben dezelfde risico's. Dat vergroot het domino-effect: een lokale crisis groeit snel uit tot een regionale en wereldwijde.

Dus financiële crises ontstaan ook door de toegenomen spreiding van risico's?

Ja. De financiële markten zijn veranderd. Heel veel banken verkopen tegenwoordig hun bezittingen, zoals hypotheekleningen, in pakketjes door aan anderen. Ook verzekeringsrisico's, zoals die van aardbevingen, worden steeds vaker doorverkocht en apart verhandeld. Gevolg is dat risico's wereldwijd verspreid raken en soms niemand meer weet waar ze precies gebleven zijn. Daarnaast zijn risico's van banken meer op elkaar gaan lijken na de introductie van de euro. Je hebt nu twee grote kapitaalmarkten, die van de eurozone en die van de dollar. De onderlinge afhankelijkheid is dus toegenomen. Mijn proefschrift behandelt twee zaken. Eén: financiële risico's zijn gemakkelijker verhandelbaar geworden en zijn verspreid over het hele systeem. Twee: extreme gebeurtenissen komen tegenwoordig relatief vaak voor.

Wat is een extreme gebeurtenis?

In het proefschrift verklaar ik risico's vanuit een wiskundig model. Ik meet wat de onderlinge afhankelijkheid bij een catastrofe is. Ik meet beurswaardeverliezen van 5% tot 7,5% op een dag bij meerdere instellingen. Als één bedrijf zo'n groot verlies lijdt, wat is dan de kans dat een andere bank ook een groot verlies lijdt? Dat biedt interessante inzichten. Dan blijkt dat de kans op gelijktijdig verlies groter is bij banken in hetzelfde land die een soortgelijk risicoprofiel hebben. Ook is het risico op gelijktijdig verlies groter bij een fusie tussen twee bedrijven uit hetzelfde land dan bij een fusie waar partijen uit verschillende landen bij betrokken zijn. Daarnaast zie je dat het risico tussen banken en verzekeraars verschilt. Ik schat empirisch hoe groot de kans op gelijktijdig verlies precies is. Bij een koersval van een bank van 7,5% is de kans dat een andere bank ook zo'n groot verlies lijdt in zijn algemeenheid 10%. De kans dat een verzekeraar een groot verlies heeft, gegeven dat een bank een groot verlies heeft, is lager, 7,4%. Uit mijn proefschrift blijkt te-

Jan Frederik Slijkerman: 'De Europese Commissie zou kunnen zeggen: we willen niet meer dat er binnen landen wordt gefuseerd. Een instelling met een beurswaarde van meer dan zestig miljard euro mag alleen nog met een instelling over de grens fuseren.' Foto: David Rozing

vens dat er voor banken gemiddeld elke eeuw één dag is dat ze 25% van hun beurswaarde verliezen.

Waarom is er meer risico op gelijktijdig verlies als banken binnen een regio of land fuseren?

Als twee banken in Limburg fuseren en er komt een overstroming in Limburg, dan heeft de fusiebank er voluit last van. Als een Limburgse bank met een Groningse bank fuseert, kan de Groningse bank de risico's van de Limburgse opvangen. Daarom kun je beter fusies over de grens hebben dan fusies binnen een land of regio.

Maar schaalvergroting door fusies verkleint toch ook de risico's voor banken?

Een fusiebank loopt minder risico op verlies of een faillissement omdat zo'n bank de risico's beter kan spreiden. Maar ik heb ook twee losse banken naast een fusiebank gelegd. En wat blijkt dan? De fusiebank gaat eerder failliet dan de twee losse banken gelijktijdig failliet gaan. Dat laat ik theoretisch zien. Dus als je wilt dat je financiële systeem veilig is, dan kunnen banken beter apart blijven voortbestaan. Maar dat is een afweging die de politiek moet maken. Er zijn al steeds minder banken over.

Maar het financiële systeem is dus veiliger als er meer aparte banken, verzekeraars en herverzekeraars zijn?

Uit mijn abstracte model volgt dat het systeem gebaat is bij kleinschaligheid. Dus het is niet goed voor het systeem dat alle risico's bij één bank zitten. Ik laat tevens zien dat het risico op gelijktijdig verlies groter is geworden doordat bedrijven wereldwijd steeds meer risico's uitwisselen. Dat zie je ook aan deze kredietcrisis: steeds meer financiële instellingen hebben dezelfde soort exposure. Vroeger verstreekte de hypotheekbank in Californië alleen hypotheekleningen aan de bewoners van Californië. Door het wereldwijd verhandelen en doorverkopen van die pakketjes hypotheekleningen en andere risico's hebben alle banken nu dus een klein beetje Californië-risico. Dat is dus wel goed voor het risico van individuele instel-

lingen. Daarom doen ze het ook allemaal. Maar het is dus niet goed voor het systeem als geheel.

Formuleert u ook aanbevelingen?

Als je naar fusies van banken kijkt, dan kun je dus beter fusies over de grens hebben. Ik vind dat de Europese Commissie daarop beleid zou moeten ontwikkelen. De commissie moet kijken naar die steeds groter wordende instellingen en gaan bepalen wat voor soort risico's we in die instellingen willen hebben. De commissie zou bijvoorbeeld kunnen zeggen: we willen niet meer dat er binnen landen wordt gefuseerd. Een instelling met een beurswaarde van meer dan zestig miljard euro mag al-

Extreme gebeurtenissen komen tegenwoordig relatief vaak voor

leen nog met een instelling over de grens fuseren.

Het is beter voor het systeem als er niet meer binnen een land gefuseerd wordt. Ja. Als banken binnen landsgrenzen fuseren hebben ze natuurlijk meer mogelijkheden om in de kosten te snijden, dus je laat welvaartsvoordelen lopen. En de schaalvoordelen van dergelijke fusies zijn waarschijnlijk groter dan die van fusies over de grens. Maar daar kijk ik niet naar in mijn proefschrift. Ik kijk vanuit de optiek van systeemrisico's en dan zou je niet moeten willen dat banken binnen een land nog verder fuseren. Iemand als bankpresident Wellink van De Nederlandsche Bank staat wat dat betreft voor dilemma's, want als hij zich tegen een fusie keert, wordt er gezegd dat hij de eigen instellingen wil beschermen. Daarom zou de Europese Commissie dit beleid moeten ontwikkelen. Hoe willen we in Europa dat ons bankwezen eruit ziet, daar gaat het om.

Elly Lammers

Zie voor meer informatie www.eur.nl